

સૌરાષ્ટ્ર આસપાસ

આર્થિક સર્વેક્ષણમાં શહેરોના અવિકસિત વિકાસ પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો

આદર્શ શિક્ષકોની ફરજ

ગિજુભાઈ કહે છે: “હું તમારા માનો એક છું. આપણા વ્યવસાય, ચારિત્ર્ય અને ઉન્નતિ માટે જુદા જુદા સમયે જે વિચારો મેં કર્યા છે, તે વિચારો તમે તમારી સેવામાં રજૂ કરો છો.” (ઈ.સ. ૧૮૩૨ જે વિચારો વ્યક્ત કર્યા હતા તે ટૂંકમાં અહીં રજૂ કરેલા છે.)

ગિજુભાઈએ પોતાના અનુભવો પરથી જે સિદ્ધાંતો તારવ્યા છે, તેમના અમલમાં વિદ્યાર્થી, શિક્ષક અને દેશની દુર્દશાનો નિવેડો રહેલો છે. જો શિક્ષકો પોતાનો વ્યવસાય સાચી નિષ્ઠા, શ્રદ્ધા અને શિક્ષણની ઉપાસનાથી કરે, તો દેશમાં નવો યુગ આવી શકે. શિક્ષક જો નિષ્ઠા અને શ્રદ્ધાથી પોતાનું કર્તવ્ય નિભાવે, તો તેને ગુમાવવાનું કશું નથી. યોગ્યકાર્ય કર્યું હોવાનો આત્મસંતોષ મળે છે, માન અને મર્યાદા પ્રાપ્ત થાય છે અને તે યુગપરિવર્તનના નિર્માતા તરીકે સહભાગી બની શકે છે.

ગિજુભાઈ કહે છે કે; “આપણે આપણા હક્કો માગવા જઈએ તે પહેલાં પોતાની ઉપયોગિતા સિદ્ધ કરવી પડશે. સંગઠિત થવા વિચારતા પહેલાં સારા શિક્ષક બની રહેવાની આપણી ફરજ નિષ્ઠાપૂર્વક અદા કરવી પડશે. હક્કો માગતા પહેલાં પોતાની યોગ્યતા સાબિત કરવી જરૂરી છે.”

શિક્ષકો એટલે અધ્યયન-અધ્યાપન કાર્યના પુરાતન ઋષિ-મુનિઓના વંશજો. આપણો ધ્યેય ત્યાગ અને પ્રેમથી ભરેલો હોવો જોઈએ. આપણો આચાર નિર્મળ અને નિર્ભય હોવો જોઈએ. આપણો વિચાર શુદ્ધ અને ઉદાર હોવો જોઈએ. આપણે પામર મનુષ્યના મોહથી દૂર રહીએ અને છતાં સુખ તથા શાંતિથી જીવન જીવવાનું આપણે ધર્મ અને અધિકાર છે. સમાનતાની લડત માત્ર મનુષ્ય તરીકે આપણા પોતાના દરજ્જા માટે નહીં, પરંતુ ભવિષ્યમાં જગતના સર્વ જીવોને સમાન અધિકાર અને સમાનતા મળે તે માટેની હોવી જોઈએ.

ઈ.સ. ૧૮૮૮માં ઈટાલીના ટુરીન શહેરમાં કેળવણીશાસ્ત્રીઓની એક મહાસભા યોજાઈ હતી.

શિક્ષકોને - ૧

પ્રખ્યાત કેળવણીવિદો તેમાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. મહાસભાનો પહેલો દિવસ હતો અને નૈતિક શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું એ વિષય પર ગંભીર ચર્ચા થવાની હતી. એ દરમિયાન એક ભયંકર સમાચાર આવ્યા કે એક ઈટાલિયન વ્યક્તિએ રાષ્ટ્રી એલિવાબેથની હત્યા કરી છે. ઈટાલિયનને હાથે યુરોપમાં આ ત્રીજી કરપીણ હત્યા હતી. આ ઘટના પછી અખબારોમાં કેળવણીકારોની ભારે ટીકા થઈ. લોકોમાં રોષ ફાટી નીકળ્યો અને જે શિક્ષણ પદ્ધતિમાંથી આવા ગુનેગારો પેદા થયા, તેના પર પ્રશ્નચિહ્ન ઊભું થયું. મહાસભામાં એક અદભૂત શાંતિ ઇવાઈ ગઈ. એ સમયે બેન્સીવેનીએ નૈતિક શિક્ષણ વિષે ગંભીર અને વિચાર પ્રેરક વ્યાખ્યાન આપ્યું. ત્યારબાદ ડૉ. મારિયા મોન્ટેસરીએ પોતાના વ્યાખ્યાનમાં જણાવ્યું કે—“જો આપણે એ ન સ્વીકારીએ કે કેટલીક વ્યક્તિઓ ભયંકર અપરાધ કરવા સમર્થ હોય છે અને શાળાનું શિક્ષણ મેળવ્યા બાદ પણ એવી જ રહે છે, તો માત્ર નીતિનો ઉપદેશ આપીને માણસોને સારા બનાવી શકાશે નહીં.”

કેટલાક બાળકો એવા હોય છે કે જે ઠપકાઓથી સુધરતા નથી, શાળાની શિસ્ત અને નિયમોને તોડે છે અને અંતે તેમને શાળામાંથી કાઢી મૂકવામાં આવે છે. આવા બાળકો મોટા થઈ સમાજના દુશ્મન બની જાય છે. જો આપણું શિક્ષણ આવા બાળકો સુધી ન પહોંચે, તો તે નૈતિક શિક્ષણ ગણાય. સારા બાળકો માટે નીતિબોધની ખાસ જરૂર નથી, પરંતુ શાળાઓ તો દરેક પ્રકારના બાળકો માટે છે— ભવિષ્યના ચોર, લૂંટારા કે હત્યારા બનનારા બાળકો પણ શાળામાં આવે છે. આ વ્યાખ્યાનથી કેળવણીજગતમાં નવી દિશા ઊભી થઈ. ત્યારથી શિક્ષણમાં વૈજ્ઞાનિક દષ્ટિ પ્રવેશી અને વિશ્વભરની

- ★ શિક્ષક જો નિષ્ઠા અને શ્રદ્ધાથી પોતાનું કર્તવ્ય નિભાવે, તો તેણે ગુમાવવાનું કશું નથી.
- ★ શિક્ષકો એટલે અધ્યયન-અધ્યાપન કાર્યના પુરાતન ઋષિ-મુનિઓના વંશજો.
- ★ માત્ર નીતિનો ઉપદેશ આપીને માણસોને સારા બનાવી શકાશે નહીં.”
- ★ જ્યાં સુધી જેલ અને દવાખાનાં છે, ત્યાં સુધી કહી શકાય કે કેળવણી નિષ્ફળ ગઈ છે.
- ★ હક્કો માગતા પહેલાં ઉપયોગિતા સિદ્ધ કરવી પડે.

કેળવણીમાં મોતુ પરિવર્તન આવ્યું. આ નવયુગના મુખ્ય આદર્શો અને આજના શિક્ષકોની ફરજનો સંક્ષિપ્ત ઉલ્લેખ નીચે કરાયો છે.

૧) સામાજિક સુધારાની ફરજ : આજની કેળવણી બુદ્ધિ વિકસાવે છે, પરંતુ હૃદયબળ વિકસાવતી નથી. પરિણામે ધાર્મિક સંકુચિતતા, જાતિભેદ, ધર્મભેદ અને પ્રાંતીય ભેદભાવ ઊભા થયા છે. આ રૂઢિબંધન તોડવાની જવાબદારી આજની કેળવણીની છે. કેળવણીકારો સમાજના નેતાઓ છે. સમાજને અંધકારમાંથી બહાર કાઢી, શુદ્ધ અને સજ્જન બનાવવાનું તેમનું પરમ કર્તવ્ય છે. અસ્પૃશ્યતા જેવી સામાજિક બુરાઈઓ દૂર કરવા શિક્ષકોને આગેવાન બનવું પડશે.

શાળાઓનું સૂત્ર એવું હોવું જોઈએ કે કેળવણીના દ્વાર દરેક માટે સમાન રીતે ખુલ્લા હોય. શાળામાંથી બંધુત્વ અને સમાનતાનો પાઠ મળવો જોઈએ—સંકુચિત નહીં, પરંતુ ઉદાર અને માનવતાપૂર્ણ. શાળાઓ લોકરૂઢિઓ બદલવાની અને નવા વિચારો રોપવાની શ્રેષ્ઠ જગ્યા છે. આવતીકાલની પ્રજા આજની શાળામાં ઘડાય છે.

૨) હાથપગ અને બુદ્ધિની સમાન કેળવણી : છેલ્લાં વર્ષોમાં અપાયેલી કેળવણી માત્ર બુદ્ધિપ્રધાન રહી છે. ઔદ્યોગિક અને શારીરિક શિક્ષણ અવગણવામાં આવ્યું, પરિણામે માણસ કાર્યકુશળ બન્યો નહીં. કામ કરવું હલવું ગણાય એવી ખોટી માન્યતા ઊભી થઈ. માત્ર સ્મરણશક્તિ આધારિત શિક્ષણથી મહાન શોધકો, વૈજ્ઞાનિકો કે કલાકારો ઊભા થયા નથી. આજની દુનિયાને સમજાયું છે કે ઉદ્યોગિક શિક્ષણ વિના જીવન શક્ય નથી. હાથ, પગ અને આંખોની કેળવણી વિના બુદ્ધિ અધૂરી રહે છે. શિક્ષકોની ફરજ છે કે બુદ્ધિ સાથે શારીરિક શ્રમને

સમાન મહત્ત્વ આપે. જાતે કામ કરવું માણસનો પવિત્ર અધિકાર અને ફરજ બને—આ ભાવના બાળપણથી જ વિકસાવવી જોઈએ.

૩) આધ્યાત્મિક શિક્ષણની આવશ્યકતા : આજની દુનિયા પૈસા પાછળ દોરી રહી છે. જીવનનું એકમાત્ર ધ્યેય ધનસંપત્તિ બની ગયું છે. આ સ્થિતિનું મૂળ કારણ આજની કેળવણી પદ્ધતિ છે, જેમાં આધ્યાત્મિક શિક્ષણ અભાવ છે. ગુરુ-પરંપરા તૂટી ગઈ, જીવનથી શિક્ષણ અલગ થઈ ગયું અને સ્પર્ધા, ઈનામ તથા માર્કસની દોડ શરૂ થઈ. પરિણામે માણસ સ્વાર્થી અને અધર્મી બન્યો. કેળવણીનો હેતુ આધ્યાત્મિક સુખ પ્રાપ્ત કરાવવાનો હોવો જોઈએ. શાળાઓમાંથી સ્પર્ધા, લાલચ અને દંભ દૂર કરી, સેવા, ત્યાગ અને માનવતા વિકસાવવી જોઈએ.

૪) શાળા જેલ નહીં, મંદિર હોવી જોઈએ : જ્યાં સુધી જેલખાનાં અને દવાખાનાં છે, ત્યાં સુધી કહી શકાય કે કેળવણી નિષ્ફળ ગઈ છે. શાળાઓએ બાળકોના શારીરિક, માનસિક અને નૈતિક રોગો દૂર કરવા જોઈએ. આજની શાળાઓમાં સ્વચ્છતા, હવા, પ્રકાશ અને આરોગ્યની ભારે કમી છે. અશુદ્ધ વાતાવરણ અને અસ્વસ્થ પહેરવેશ બાળકોને નબળા બનાવે છે. શાળાઓ શહેરના ઘોંઘાટથી દૂર, ખુલ્લી અને સ્વચ્છ જગ્યાએ હોવી જોઈએ. બાળકોને સ્વતંત્રપણે બેસી, ચાલીને અને કાર્ય કરીને શીખવાની તક આપવી જોઈએ. શિક્ષા અને દંડ દૂર કરીને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈએ. ડૉ. મોન્ટેસરી કહે છે કે શિક્ષકો માટે જેલ સમાન છે. શાળાઓ નબળા અને મુશ્કેલ બાળકોને સુધારી સારા નાગરિક બનાવે તે જ સાચી કેળવણી છે. ગુનાખોરીનો ઉપાય દંડમાં નહીં, પરંતુ શિક્ષણમાં છે. આજના શિક્ષકોએ સમાજસુધારક, માર્ગદર્શક અને માનવતાના દીપક બનીને કાર્ય કરવું પડશે. એવી કેળવણી જે ઉજ્જવળ ભવિષ્યનું નિર્માણ કરી શકે છે.

ભાવનગર 300
- બળદેવસિંહ ગોહિલ

મેષ - (અ, વ, ઈ) :- આ અઠવાડિયે તમારે તમારી જાતને સ્વસ્થ રાખવા માટે સ્મત-ગમત અને કેટલીક આઉટડોર પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવો પડશે. કારણ કે આ પ્રવૃત્તિઓમાં તમારી ભાગીદારી તમને તમારી ખોવાયેલી ઊર્જાને ફરીથી પ્રાપ્ત કરવા માટે એક મોટું કાર્ય પૂર્ણ કરવામાં સહાય કરશે. કોઈપણ પ્રકારની નાના સ્થાવર મિલકત અને નાણાકીય વ્યવહાર માટે આ અઠવાડિયું ખૂબ જ શુભ છે. જો કે, હવે કોઈ પણ પ્રકારનું મોટું રોકાણ કરવાનું ટાળો અને જો તેમ કરવું શક્ય ન હોય તો, તમારે કોઈ મોટા અથવા અનુભવી વ્યક્તિની મદદ પછી જ કોઈ મોટા રોકાણમાં તમારા નાણાંનું રોકાણ કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. આ અઠવાડિયે તમારા કેટલાક કામોને લીધે તમારા માતા પિતા તમારા માટે ગર્વ અનુભવે છે. આનાથી પારિવારિક વાતાવરણમાં પણ શાંતિ મળશે અને તમે ઘરે સમાન મેળવશો, જેની તમે ઇચ્છો છો. અગાઉના રોકાણને કારણે વેપારીઓને આ અઠવાડિયે મોટી ખોટ પડી શકે છે. તેથી તમારા માટે વધુ સારી રહેશે કે તમે તમારી જાતને આવાની દેહક પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર કરો. વિદ્યાર્થીઓએ સમજવાની જરૂર રહેશે કે અઠવાડિયાના અંતમાં શિક્ષણથી સંબંધિત દેહક કાર્યને મુલતવી રાખવું તે યોગ્ય નથી. કારણ કે એક અઠવાડિયા આંખના પલકારામાં અદૃશ્ય થઈ જાય છે, જેના પછી તમને સમયના અભાવે મુશ્કેલી પડી શકે છે.

કેવું જશો આપનું આવતું અઠવાડિયું

કર્ક - (ક, ઇ) :- આ અઠવાડિયે તમારે આ સમયગાળામાં પ્રાણાયામ કરીને તમે તમારી ઘણી સમસ્યાઓ દૂર કરી શકો છો. આ કિસ્સામાં, તમારી ઊર્જા આ અઠવાડિયામાં ઘણાં કામ પર ખર્ચવાને બદલે ફક્ત તે કાર્યો પર જ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જે જરૂરી છે. આ અઠવાડિયે, તમે તમારા પરિવારના નવીનીકરણ અથવા સમારકામ માટે ઘણાં પૈસા ખર્ચ કરશો. તમે શરૂઆતમાં ઘણું જ કર્યું હશે, પરંતુ આ ખર્ચ તમારા ભાવિ સમયમાં આર્થિક સંકટ ઊભું કરવાના મુખ્ય કારણ તરીકે ઊભરી આવશે. આ સલાહ તમારા સ્વભાવમાં અસ્થિરતા જેણે. આવી સ્થિતિમાં, તમારે તેના પર નિયંત્રણ રાખીને તમારા પ્રવૃત્તિમાં સુધારો કરવો પડશે. પરંતુ તમને સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓના સેષ છતાં તમારા પ્રયત્નો ચાલુ રાખો, તેમના પ્રયત્નો તમારો પ્રેમ બતાવે. આ જાણીથી તેમનો ગુસ્સો શાંત કરશે. આ અઠવાડિયું કૌટુંબમાં કામચલાઉ કસોટી સાબિત થશે. ઈચ્છિત પરિણામો પ્રાપ્ત કરવા માટે, તમારે તમારા પ્રયત્નો પર એકાગ્રતા જાળવવાની જરૂર રહેશે. આ માટે, તમે તમારા વર્તીલોના અનુભવોને ઉપયોગી પણ કરી શકો છો. આ અઠવાડિયે, વિદ્યાર્થીઓ તેમનું મન શિક્ષણથી ભરાશે, તેમનું મુખ્ય કારણ પરિવારમાં કોઈ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવું હોઈ શકે છે.

તુલા - (ર, ત) :- આ અઠવાડિયે તમારા પ્રત્યેના અન્ય લોકોનું વલણ ખોટાં, તમે અનુભવી શકો છો કે હવે તમે નવું શીખવા માટે ખૂબ જ તૃપ્ત થઈ ગયા છો. આ સ્થિતિમાં, તમારી દિવસે દિવસ વિચારસરણી કરવાને અવકાશ અને સક્રિય વિચારસરણીને કારણે, તમે સરળતાથી કંઈપણ શીખી શકો છો. આવી સ્થિતિમાં, તમારે તમારી વિચારસરણી અને વિચાર શક્તિને આ બાબત રાખવાની જરૂર રહેશે. આ રાશિના લોકો માટે આ અઠવાડિયું નાણાકીય દ્રષ્ટિએ ખૂબ જ સારી રીતે ચાલવાની અપેક્ષા છે. કારણ કે, ગ્રહોની સ્થિતિ અને દિશા આ સમયે તમારા માટે ખૂબ અનુકૂળ સ્થિતિમાં હોય તેવું લાગે છે. આવા કિસ્સામાં, તમે કોઈ સંબંધિત મિલકત અથવા જમીનના કિસ્સામાં પણ સફળતા પ્રાપ્ત કરી શકો છો. આ અઠવાડિયે તમારી નજીકના કેટલાક લોકો તમારા અંગત જીવનમાં મુશ્કેલી ઊભી કરી શકે છે. આ કિસ્સામાં, ખાસ કરીને ઘરે, તમે જુઓ છો ત્યાં તમારે તે ધ્યાનમાં રાખો. કારણ કે, આ સમયે, તમે અચાનક કંઈ પણ બોલી શકો તેના કરતાં વધુ બાધ્યા વિના, તમે તમને આકરી ટીકાનો શિકાર બનાવી શકો છો.

સિંહ - (મ, ટ) :- તમારી કુટુંબી સૂચવે છે કે વધુ ચરખીવાળા ખોરાકને ટાળવું અને તમારા સંતુલિત રૂટિનની અસર આ અઠવાડિયે તમારા સ્વાસ્થ્ય પર સકારાત્મક અસર કરશે અને તમારા મેટાબોલિઝમમાં પણ ઘટાડશે. આ અઠવાડિયામાં તમારે ઘરના કોઈ સભ્યના સ્વાસ્થ્ય માટે ઘણાં પૈસા ખર્ચવા પડી શકે છે. જે તમારી આર્થિક સ્થિતિને કચળી શકે છે. પરંતુ તેનાથી પરિવારમાં તમારી સ્થિતિ વધશે, સાથે જ તમે પરિવારના સભ્યો સાથેના તમારા સંબંધમાં સુધારો કરી શકશો. આ અઠવાડિયે આ કરવાનું તમારા માટે થોડું પ્રતિકૂળ સાબિત થઈ શકે છે. કારણ કે યોગ ચાલી રહ્યો છે કે તમારા નિર્ણય પર ઘરના કોઈ અન્ય મુદ્દાનો ગુસ્સો બહાર આવવો જોઈએ, તમારે તેકો આપવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ. આ સમય દરમિયાન, તમે તમારા પ્રિય સાથે પ્રેમથી સમય પસાર કરી શકશો. તેમની સાથે જતા રહેવાની સંભાવનાઓ પણ હશે અને તમે તમારા સંબંધોમાં મીઠાશ જાળવવા માટે તમામ પ્રયત્નો કરી શકશો. જો કે, આ માટે તમે ઓછા પ્રયત્નો કર્યા પછી પણ સફળતા મેળવી શકશો.

વૃશ્ચિક - (ન, ય) :- આ અઠવાડિયે તમને ખાસ કરીને કંટાળો આવવાને બદલે ઘરે તમારો વધારાનો સમય પસાર કરવા, તમારા શોખ પૂરા કરવા અથવા તમને જે કામ કરવામાં સૌથી વધુ આનંદ આવે છે તે કરવા માટે ખાસ સૂચના આપવામાં આવી છે. કારણ કે આની મદદથી તમે તમારી જાતને ઘણી હદ સુધી મુક્ત રાખી શકશો. આ અઠવાડિયે તમારા ઘરના નિવેશ કરવું રોકાણ તમારી સમૃદ્ધિ અને નાણાકીય સુરક્ષામાં વધારો કરી શકે છે. આવી સ્થિતિમાં, તમારે પૈસા યોગ્ય સ્થાને ભાગવો અને ઉતાવળમાં કોઈ નિર્ણય ન લો, જેણેનો પરિચય કરો. કારણ કે જ્યારે તમારું હૃદય અને દિમાગ શાંત હોય, તો જ તમે તમારા માટે યોગ્ય અને વધુ સારા નિર્ણય લઈ શકશો. તમારી જ્ઞાનની તરસ તમને આ અઠવાડિયે નવા મિત્રો બનાવવામાં મદદ કરશે. અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં, એટલે કે, અઠવાડિયાના પહેલા ભાગમાં, તમારા પ્રિયજનને કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાર્યમાંથી બહાર વળવું પડી શકે છે, જે તમારી વચ્ચે થોડું અંતર ધારી શકે છે. પરંતુ બધી અંતર ધારી છતાં, તમે ફેન પર પરસ્પર વાતચીત જાળવશો અને તમારા સંબંધો મહત્વપૂર્ણ રહેશે.

કન્યા - (પ, ઠ, ડ) :- તમે આ પણ સારી રીતે સમજી શકો છો કે, નિર્ણય લેવા માટે તમારા ખબા પર ઘણું નિર્ભર છે અને સ્પષ્ટ વિચારસરણી જરૂરી છે. આવી સ્થિતિમાં, આને ધ્યાનમાં રાખીને, તમે તમારા સારા સ્વાસ્થ્ય જીવનને પ્રાપ્ત કરવા માટે ઘણા પ્રયત્નો કરવામાં ઘણો સમય પસાર કરશો. આ સમયે, તમે સમાજના ઘણા માનનીય લોકો સાથે વાતચીત કરી શકશો. આ સમય દરમિયાન, તમે તેમના વિવિધ અનુભવોથી તેમની વ્યૂહરચનાઓ અને નવી યોજનાઓ બનાવવા જેણે. જે તમને ભવિષ્યમાં તમારા નાણાંની સુગળતા અને સમજવાથી રોકાણ કરવામાં મદદ કરશે. આ અઠવાડિયે તમારું પારિવારિક જીવન વધુ અનુકૂળ રહેવાની સંભાવના છે. કારણ કે તમારી કુટુંબીમાં ગ્રહોની સ્થિતિ તમારા કૌટુંબિક જીવન માટે સામાન્ય કરતાં ઘણી સારી દેખાઈ રહી છે. આ અનુકૂળ પરિસ્થિતિ તમારા પરિવારના સભ્યોને તમામ પ્રકારની માનસિક મુશ્કેલીઓથી મુક્ત કરીને એકબીજા પ્રત્યેની ભાઈભાઈ વ્યવસ્થામાં મદદ કરશે. આ સમયે, પરિવારના લગભગ દરેક સભ્યનું વર્તન પણ શક્ય બનશે. જેની મદદથી તમે તમારું મનોબળ વધારી શકશો, તેમ જ તમારો આત્મવિશ્વાસ પણ વધારશે અને તે પહેલા કરતા વધારે ગતિ સાથે દરેક કાર્ય પૂર્ણ કરી શકશો. આ અઠવાડિયે ભગવાનનું જ્ઞાન ઘણા વિદ્યાર્થીઓને સખત મહેનતનું જ્ઞા આપીને સફળતા પ્રાપ્ત કરવાનું કામ કરશે.

ધનુ - (ભ, ફ, ઢ) :- આ અઠવાડિયે તમારા મગજમાં નકારાત્મક વિચારો પ્રભાવિત થશે. જેના કારણે ભલે તમારું કંઈક સારું થાય, તો પણ તમે તેને નકારાત્મક દ્રષ્ટિકોણથી જોશો. પરિણામે, તમે તમારી જાતને ઘણી સારી અને લાભકારક તકની વંચિત કરી શકો છો. તેથી, તમારા સ્વભાવમાં સુધારો. આ માટે, તમે યોગ અને ધ્યાનનો આશરો પણ લઈ શકો છો. તમારે તે સમજવું પડશે કે, જો તમે તમારી રચનાત્મક પ્રતિભાને યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરો છો, તો તે જ્ઞાનકારક સાબિત થશે અને તે જ સહાયથી તમે તમારી આર્થિક સ્થિતિમાં સુધારો કરી શકશો. જેથી આગામી સમયમાં તમને સારો ફાયદો મળશે. ઘણા વતનીઓને આ કિંમતી સફળ દરમિયાન દરમીની ખોવાયેલી કોઈ કિંમતી વસ્તુ મળી શકે છે. આની ખાસિ થતાં જ ઘરનું વાતાવરણ સારું રહેશે, સાથે જ તમને ઘરે સભ્યો સાથે હસવાની તક મળશે. આ સમય દરમિયાન, તમે નાના સભ્યોને શિક્ષણ અને શિક્ષણમાં મદદ કરશો, સાથે તમારા માતાપિતા પણ તમને ગર્વ અનુભવે છે. જે તમને તમારા માનસિક તાણથી મુક્તિ આપશે. તમને આ અઠવાડિયે તમારી કારકિર્દીમાં ઇચ્છિત પરિણામો મળવાની દેહક આશા છે. પરંતુ આ માટે તમારે તમારી રચનાત્મક ધમ્મામાં વધારો કરવાની જરૂર પડશે. આ અઠવાડિયે અસ્વાસ્થ્ય કરતી વખતે, તમે કંટાળાને અનુભવી શકો છો. તેથી તમે થોડો સમય કાઢીને, ચાલવા અથવા સફર પર જઈને તાલુ લાવી શકો છો.

વૃષભ - (બ, વ, ઊ) :- આ અઠવાડિયે, તમે સકારાત્મક ઊર્જા ગુમાવી દેશો, આ અઠવાડિયે તમારી પાસે પુષ્ટક સકારાત્મક ઊર્જા હશે. તેથી, તમારી ઊર્જાને યોગ્ય દિશામાં વાપરો અને તેમાંથી સારો નફો મેળવો. જો તો આ અઠવાડિયે વધારાનું કામનો ભાર તમારા કોઈનું કારણ બનશે. જેના કારણે તમે તમારી જાતને માનસિક તાણ પણ આપી શકો છો. તમારે તે સમજવું પડશે કે, કંઈપણ ખરીદવા પહેલા, તે વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરો જે તમારા પાસે પહેલેથી જ છે. કારણ કે શક્ય છે કે ઉતાવળમાં, તમે તમારા પૈસા જેની પાસે પહેલેથી છે તેના પર ખર્ચ કરો. તેથી ઉતાવળમાં ખરીદી કરશો નહીં. આ અઠવાડિયે, તમારા આરામ કરતાં વધુ, તમારા પરિવારના સભ્યોની જરૂરિયાતો પર ધ્યાન આપવું એ તમારી વાસ્તવિક અગ્રતા હોવી જોઈએ. આને કારણે તે પરિવારમાં ચાલી રહેલી ઘણી પરિસ્થિતિઓ વિશે જાણશો કે જેનાથી તમે હજી અજાણ હતા. આ સિવાય, તમારે આ અઠવાડિયામાં સામાન્ય કરતા ઓછું કામ કરવું પડશે કારણ કે આ સમયગાળામાં તમને તમારી મહેનતનું શ્રેષ્ઠ પરિણામ મળશે, જે તમારી સ્થિતિમાં પણ સુધારો લાવશે. આ અઠવાડિયે, બધા વિદ્યાર્થીઓએ તેમના લક્ષ્યોને ઠાંસવું કરવા, આયોજિત રીતે આગળ વધવા અને લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે જરૂરી છે તે બાંધી સૂચિ બનાવવાની જરૂર રહેશે. કારણ કે ફક્ત આ કરવાથી તમે તમારો સમય અને શક્તિ બગાડવામાંથી બચાવી શકશો, જે તમને સુખદ સમાચાર મેળવવામાં અને ભવિષ્યમાં સારું પ્રદર્શન કરવામાં સફળતા આપશે.

મિથુન - (ક, ઇ, ઘ) :- આ અઠવાડિયે, જો તમે દાર્ઢી દૂર રહેશો તો તે તમારા સ્વાસ્થ્ય માટે સારું રહેશે. નહીં તો તે તમારી ઊંડાં દાખલ કરશે, જેના કારણે તમે તમારી જાતને ગોંઠા આરામથી પણ વંચિત કરી શકો છો. જો તમને સારો નફો દેખાય તો પણ કોઈ પણ પ્રકારની કમિટી અથવા કોઈપણ ગેરકાયદેસર રોકાણમાં તમારા પૈસા મૂકવાનું ટાળો. કારણ કે શક્ય છે કે શરૂઆતમાં તમે તમારા પૈસા સુરક્ષિત જોશો, પરંતુ પાછળથી તમને તેનાથી કોઈ મોટું નુકસાન થઈ શકે છે. આ અઠવાડિયે, પરિવારના સભ્યો સાથે બહાર જવા અથવા મૂલી જોવાથી તમને આરામ મળશે અને તમને ખુશ રાખશે. ઉપરાંત, આ અઠવાડિયું તમને જોઈતા લોકો સાથે ભેટો વહેવારવા માટે વિશેષ સારું બનશે. કાર્યસ્થળ પરની એક મહિલા સાથીદાર તમારા નિષ્કપ્તને લાભ લઈ શકે છે. કારણ કે એવી આશંકાઓ છે કે તમારે કોઈ સ્ત્રી સાથે અથવા તમારા કારકિર્દી વિશેની કેટલીક યોજનાઓ સાથે તમારું મન શેર કરવું જોઈએ, અને તે બાબતોને તમારી પાસે રાખશો નહીં અને કોઈને કહો કે તમને સમસ્યાઓ થઈ શકે છે.

મકર - (મ, જ) :- સારા સ્વાસ્થ્ય માટે તમે છેલ્લા અઠવાડિયામાં જે સખત મહેનત કરી હતી, આ અઠવાડિયામાં તેના કરતા ઓછા પ્રયત્નો કર્યા પછી જ તમને સ્વસ્થ જીવન મળશે. કારણ કે સ્વાસ્થ્યની દ્રષ્ટિએ આ સમયમાં, તમને ખૂબ નસીબ મળશે. આ અઠવાડિયે, તમને અચાનક પૈસા પ્રાપ્ત થશે. જેની મદદથી તમે તમારી આર્થિક સ્થિતિને ઘણી હદ સુધી મજબૂત કરી શકશો, અને પરિણામે તમે તમારા ઘરના સભ્યને આર્થિક મદદ કરવાનું પણ નક્કી કરી શકો છો. તમારી આસપાસના પ્રભાવશાળી અને મહત્વપૂર્ણ લોકો પ્રત્યેના સંબંધોમાં વધારો કરવા માટે, તમારા માટે સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવાની એક સારી તક હશે. કારણ કે આ અઠવાડિયામાં અચ્ચત પ્રભાવિત કરવાની તમારી ધમ્મા તમને ઘણી સકારાત્મક વસ્તુઓ આપશે. આ અઠવાડિયે શક્ય છે કે તમે ઉતાવળમાં આવશો, તે ભૂલીને તમારું કાર્ય પૂર્ણ થઈ ગયું છે તે ભૂલીને. આ કિસ્સામાં, જ્યાં સુધી તમને ખાતરી ન થાય કે આ પૂર્ણ કાર્ય પૂર્ણ થઈ ગયું છે, ત્યાં સુધી તમારે તમારા દસ્તાવેજો વલિદ અધિકારીઓને આપવાનું ટાળવું જોઈએ. આ માટે દરેક દસ્તાવેજની ફેર તપાસ કરવી વધુ સારું રહેશે. આ અઠવાડિયે, ઘણા વિદ્યાર્થીઓ તેમના જ્ઞાનનું સારું પ્રદર્શન કરતા, તેમના ઘરે કોઈ કાર્યમાં જાળો આપવા જોવા મળશે. જેના ઘરા તમને માતાપિતાની સહાનુભૂતિ અને પ્રશંસા પણ મળશે. આ સમય દરમિયાન, તમારા શિક્ષણ પર, અતિવિશ્વાસ અહંકારને ટાળો.

કુંભ - (ગ, શ, પ, ળ) :- આ અઠવાડિયે, સમય ખાસ સારો રહેશે અને તમારા સારા સ્વાસ્થ્યના બળ પર, તમે તમારા પરિવારના સભ્યોની પણ ખૂબ કાળજી લેશો. જેનાથી પરિવારમાં પણ તમારું માન વધી તેથી સંભાવના છે. એકંદરે સ્વાસ્થ્યની દ્રષ્ટિએ આ સલાહ તમારા માટે સારો રહેશે. આ અઠવાડિયે તમારી સમજા જે બધી યોજનાઓ આવી છે તેમાં રોકાણ કરવા પહેલાં તમારે બે વાર વિચાર કરવું પડશે. કારણ કે સામેથી આવતી તક પાછળ સંભવિત કાવતરું છે, જે તમારે ભવિષ્યમાં સહન કરવું પડશે. આ અઠવાડિયે, તમારા પરિવારમાં, તમે તમારી સમજ સાથે સમાધાન કરી શકશો. જે સભ્યોમાં સુખેન અને ભાઈભાઈની ભાવનાનો વિકાસ કરશે. આ તમારા પરિવારની સામાજિક સ્થિતિને પણ મજબૂત બનાવશે અને તમને સભ્યોમાં શ્રેષ્ઠ પ્રતિક્રમ મેળવવામાં સફળતા મળશે. આ અઠવાડિયે ગ્રહોની સ્થિતિ આ સંભાવના તરફ ઘણાં કરી રહી છે કે આ સમયગાળા દરમિયાન તમારા ભાઈ-બહેન, મિત્રો, સંબંધીઓ અને સહકાર્યકરો સાથેના તમારા સંબંધોમાં કેટલીક વિરોધાભાસી પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ શકે છે. જેની અસર તમારા મનમાં નકારાત્મકતા લાવશે અને તમે કારકિર્દીમાં આગળ વધવાની કોઈપણ યોજના વિશે વિચારવામાં નિષ્ફળ થશો. આ અઠવાડિયે શિક્ષણને કારણે, ઘણી દુર રહેનારા વિદ્યાર્થીઓએ આખું અઠવાડિયું વાસણો ધોવા અને કપડા ધોવા જેવા ઘરના કામમાં પસાર કરવા પડશે.